

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 4C/111/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8415207043
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Borovská
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2016:8415207043.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok samosudkyňou JUDr. Erikou Borovskou v právnej veci žalobkyne Quantum Credit, a. s., so sídlom Bratislava, Ružová dolina 25, IČO: 47 248 980, zastúpenej advokátskou kanceláriou PERSPECTA Legal, s. r. o., so sídlom Bratislava, Ružová dolina 25, IČO: 36 668 745, proti žalovanej Q. E., A.. XX.XX.XXXX, S. W. F. XX, o zaplatenie 367,45 eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobkyni 118,50 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 8,75 % ročne nasledovne:
- zo sumy 10,25 eur za dobu od 26.9.2012 do zaplatenia,
- zo sumy 31,68 eur za dobu od 26.10.2012 do zaplatenia,
- zo sumy 76,57 eur za dobu od 26.11.2012 do zaplatenia,

všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.
III. Žalovanej náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

Žalobkyňa sa žalobou podanou na súd 25.9.2015 domáhala na žalovanej zaplatenia 367,45 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 8,75 % p. a. zo sumy 10,25 eur od 26.9.2012 do zaplatenia, 8,75 % p. a. zo sumy 31,68 eur od 26.10.2012 do zaplatenia, 8,75 % p. a. zo sumy 76,57 eur od 26.11.2012 do zaplatenia, 8,75 % p. a. zo sumy 248,95 eur od 26.8.2013 do zaplatenia a náhrady trov konania.

Zástupca žalobkyne žalobu odôvodnil tvrdeniami, že obchodná spoločnosť Slovak Telecom a.s., Karadžičová 10, Bratislava, IČO: 35 763 469, uzavrela so žalovanou 5.9.2012 zmluvu o pripojení podľa § 44 zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov. Predmetom zmluvy bol záväzok spoločnosti pripojiť žalovanú k verejnej mobilnej telefónnej sieti a aktivovať jej SIM kartu na dohodnutý mobilný mesačný program služieb Happy XS. Spolu so zmluvou o pripojení spoločnosť a žalovaná 5.9.2012 uzavrela aj dodatok k tejto zmluve, na základe ktorého jej bola poskytnutá zľava na služby a na mobilný telefón, a na základe ktorej spoločnosti vznikla povinnosť odpredať žalovanej mobilný telefón zn. Nokia Asha 302 v akciovej cene.

Spoločnosť Slovak Telecom a.s., Karadžičová 10, Bratislava, IČO: 35 763 469, na základe zmluvy o pripojení žalovanej poskytovala plnenie riadne a včas. Riadne žalovanej službu aktivovala, umožnila jej ju v plnom rozsahu využívať a odovzdala jej mobilný telefón.

Za poskytnuté služby žalovanej boli vystavené nasledujúce faktúry: faktúra č. 7209323843 splatná 25.9.2012 znejúca na sumu 10,25 eur, faktúra č.7210335837 splatná 25.10.2012 znejúca na sumu 31,68

eur, faktúra č. 7211384984 splatná 25.11.2012 znejúca na sumu 76,57 eur a faktúra č. 7308066806 splatná 25.8.2013 znejúca na sumu 248,95 eur.

Žalovaná porušila zmluvu tým, že vystavené faktúry nezaplatila, v dôsledku čoho bola deaktivovaná a následne došlo k odstúpeniu od zmluvy. Predčasným zánikom zmluvy nedošlo k naplneniu podmienky dodržania lehoty viazanosti, na ktorú sa žalovaná zaviazala, a od ktorej sa odvíjala aj zľava na poskytnutú službu a na odovzdané koncové zariadenie. Vzhľadom na uvedené poskytovateľovi služby vznikol nárok na zmluvnú pokutu vyfakturovanú poslednou faktúrou.

Žalobkyňa 9.6.2014 uzavrela so spoločnosťou Slovak Telecom a.s., Karadžičová 10, Bratislava, IČO: 35 763 469, zmluvu o postúpení pohľadávok, na základe ktorej pohľadávka sa stala jej vlastníctvom. Zo strany spoločnosti Slovak Telekom a.s. postúpenie pohľadávky bolo žalovanej oznámené.

Právny základ žaloby zástupca žalobkyne vymedzil tak, že podnik si svoju zmluvnú povinnosť plnil riadne a včas, žalovanej službu aktivoval, zabezpečil jej využívanie zmluvne dohodnutého programu a riadne službu fakturoval. Preto mu vznikol nárok na úhradu faktúr. Keďže žalovaná zmluvu porušila tým, že za poskytnuté služby neuhradila faktúry, podniku vzniklo právo fakturovať zmluvnú pokutu.

V žalobe argumentoval, že uplatnenú zmluvnú pokutu nemožno považovať za neplatnú z dôvodu jej neprijateľnosti. Platná judikatúra ani v jednom prípade doposiaľ nevyslovila záver, že samotný fakt uzavretia dohody o zmluvnej pokute v spotrebiteľskej zmluve predstavuje neprijateľnú podmienku. Dôvodom neuznania nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty môže byť jedine posúdenie, že platne dohodnutá zmluvná pokuta je s ohľadom na druh a povahu zabezpečovacieho záväzku neprijateľne vysoká. Zastáva názor, že dojednanie o zmluvnej pokute je v danom prípade dostatočne určité a zrozumiteľné. Nedodržaním lehoty viazanosti 24 mesiacov sa poskytovateľovi služby nevrátilo kalkulované plnenie v podobe marže z tržieb za poskytnuté služby, keďže poskytovateľ služby vstupoval do zmluvného vzťahu so žalovanou za predpokladu určitého očakávaného hospodárskeho výsledku, čo plne korešponduje s obsahom jeho podnikateľskej činnosti.

Okrem uvedených nárokov si žalobkyňa žalobou uplatnila aj nárok na zákonné úroky z omeškania.

V rámci prípravy pojednávania súd doručil žalovanej 18.5.2016 žalobu s prílohami na vyjadrenie. Žalovaná sa k žalobe a jej prílohám nevyjadrila.

Súd vec prejednal a rozhodol v súlade s ust. § 115a ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s ust. § 200ea ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (drobné spory) bez nariadenia pojednávania len na základe listinných dôkazov v spise.

Podľa § 120 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení.

Podľa § 153 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku súd rozhodne na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov, ako aj na základe skutočností, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné, ak o nich alebo o ich pravdivosti nemá dôvodné a závažné pochybnosti.

Oboznámením obsahu spisu súd zistil nasledujúce skutočnosti:

Zo zmluvy označenej ako „Zmluva o poskytovaní verejných služieb“ súd zistil, že obchodná spoločnosť Slovak Telecom a.s., Karadžičová 10, Bratislava, IČO: 35 763 469, uzavrela 5.9.2012 so žalovanou zmluvu o poskytovaní verejných služieb podľa ust. § 44 a nasl. zákona č. 351/211 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len zmluva o poskytovaní verejných služieb). Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky pre poskytovanie verejných elektronických služieb prostredníctvom verejnej mobilnej telefónnej siete spoločnosti Slovak Telekom, a.s. (ďalej len všeobecné zmluvné podmienky), ktoré žalobkyňa predložila spolu so žalobou.

Predmetom zmluvy o poskytovaní verejných služieb je záväzok spoločnosti zriadiť žalovanej prístup k jej verejnej mobilnej telefónnej sieti (technológia GSM/UMTS) a aktivovať jej SIM kartu na dohodnutý mobilný mesačný program služieb Happy XS. Žalovaná sa zmluvou o poskytnutí verejných služieb zaviazala zaplatiť cenu za zariadenie pripojenia k sieti a sprístupnenie dohodnutých služieb.

Z listiny označenej ako „Dodatok k zmluve o poskytovaní verejných služieb uzavretý podľa zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov t. č. XXXXXXXXXX SIM 894210248005351834“ (ďalej len dodatok) súd zistil, že spoločnosť Slovak Telecom a. s., Karadžičová 10, Bratislava, IČO: 35 763 469, uzavrela so žalovanou 5.9.2012 aj dodatok k zmluve o poskytovaní verejných služieb, na základe ktorého sa spoločnosť zaviazala aktivovať žalovanej dohodnutú službu Happy XS vo vzťahu k SIM karte zapožičanej na základe zmluvy o poskytovaní verejných služieb a zabezpečiť jej predaj mobilného telefónu zn. Nokia Asha za kúpnu cenu 0,02 eura. Žalovaná sa dodatkom zaviazala riadne a včas platiť cenu za služby poskytované podľa zvoleného programu a po dobu 24 mesiacov nepožiadat' o vypojenie SIM karty z prevádzky a nedopustiť sa takého konania a ani neumožniť také konanie, na základe ktorého by spoločnosti vzniklo právo zrušiť zmluvu odstúpením od nej alebo právo vypovedať zmluvu z dôvodov porušenia povinnosti zo strany žalovanej.

Z faktúr vystavených spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. predložených žalobkyňou spolu so žalobou súd zistil, že:

- faktúrou č.7209323843 splatnou 25.9.2012 spoločnosť žalovanej vyfakturovala cenu za služby v období od 8.8.2012 do 7.9.2012 na sumu 10,25 eur,
- faktúrou č.7210335837 splatnou 25.10.2012 spoločnosť žalovanej vyfakturovala cenu za služby v období od 8.9.2012 do 7.10.2012 na sumu 31,68 eur,
- faktúrou č. 7211384984 splatnou 25.11.2012 spoločnosť žalovanej vyfakturovala cenu za služby v období od 8.10.2012 do 7.11.2012 na sumu 76,57 eur,
- faktúrou č. 7308066806 splatnou 25.8.2013 spoločnosť žalovanej vyfakturoval zmluvnú pokutu vo výške 248,95 eur.

Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o pripojení, tzn. k 5.9.2012 (ďalej len zákon o elektronických komunikáciách) zmluvou o poskytovaní verejných služieb sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebné pripojenie k verejnej sieti alebo poskytovať príslušné služby. Podnik môže vydať všeobecné podmienky a cenník, ktoré sú súčasťou zmluvy. Zmluva o poskytovaní verejných služieb je písomná; to neplatí pre predplatené služby, poskytovanie služieb prostredníctvom verejných telefónnych automatov a iných verejných prístupných bodov. Písomnú zmluvu o poskytovaní verejných služieb je možné meniť aj inou ako písomnou formou, ak sa na tom zmluvné strany dohodnú; to neplatí pre záväzky účastníka, ktoré podľa Občianskeho zákonníka možno dojednať len v písomnej forme.

Podľa § 44 ods. 2 zákona o elektronických komunikáciách zmluva o poskytovaní verejných služieb musí obsahovať

- a) identifikačné údaje zmluvných strán v rozsahu podľa § 15 ods. 2,
- b) popis poskytovaných služieb, najmä informácie o
 1. prístupe k službám tiesňového volania a lokalizačným údajom vrátane obmedzení pri poskytovaní služieb tiesňového volania,
 2. obmedzeniach týkajúcich sa prístupu k službám a aplikáciám alebo ich používania v súlade s osobitnými predpismi, 39)
 3. minimálnej ponúkanej úrovni kvality služieb, najmä lehotu prvého pripojenia k sieti alebo iné ukazovatele, ak tak určí úrad podľa § 46,
 4. postupoch podniku pri meraní a riadení prevádzky zameraných na zamedzenie preťaženia sieťového spojenia a informácie o tom, ako môžu tieto postupy vplývať na kvalitu služieb,
 5. druhoch servisných služieb, podporných služieb a kontaktné údaje na tieto služby,
 6. obmedzeniach, ktoré podnik zavedie na používanie dodaných koncových zariadení,
- c) možnosť účastníka zverejniť alebo nezverejniť jeho osobné údaje v telefónnom zozname a informačných službách o účastníckych číslach a možnosť vybrať si, ktoré osobné údaje zverejní podľa § 59 ods. 2,
- d) podrobnosti o cenách vrátane prostriedkov, ktorými je možné získať aktuálne informácie o platných cenách, servisných poplatkoch, ponúkané spôsoby platby a rozdiely v nákladoch účastníka súvisiace so spôsobom platby,
- e) informácie o termínoch a spôsobe fakturácie za poskytnuté služby,
- f) čas trvania zmluvy o poskytovaní verejných služieb, podmienky jej predĺženia a ukončenia vrátane minimálnych podmienok používania alebo trvania služby, ktoré sa musia splniť v záujme využívania

výhod z akcií na podporu predaja, poplatkov súvisiacich s prenosom čísel a iných identifikátorov, poplatkov splatných pri ukončení zmluvy o poskytovaní verejných služieb a náhrady nákladov súvisiacich s koncovými zariadeniami,
g) spôsoby odškodnenia a systémy úhrad, ktoré sa uplatnia v prípade nesplnenia zmluvne dohodnutej úrovne kvality služieb,
h) spôsob urovnávania sporov podľa § 75,
i) druhy opatrení, ktoré môže podnik prijať v prípade narušenia bezpečnosti alebo integrity siete, alebo v prípade jej ohrozenia alebo poškodenia.

Podľa § 44 ods. 3 zákona o elektronických komunikáciách údaje uvedené v odseku 2 môžu byť uvedené v ktorejkoľvek súčasti zmluvy o poskytovaní verejných služieb vrátane všeobecných podmienok alebo cenníka; to neplatí pre údaje, ktoré musia byť výslovne uvedené priamo v písomnom vyhotovení zmluvy o poskytovaní verejných služieb, ak je zmluva o poskytovaní verejných služieb podľa odseku 1 písomná:

a) lehotu prvého pripojenia k sieti,
b) obmedzenia, ktoré podnik zavedie na používanie podnikom dodaných koncových zariadení účastníkovi,
c) možnosť účastníka zverejniť alebo nezverejniť jeho osobné údaje v telefónnom zozname a informačných službách o účastníckych číslach a možnosť vybrať si, ktoré osobné údaje zverejní podľa § 59 ods. 2,
d) cenu alebo zdroj, spôsob a možnosti získania informácií o cene,
e) informáciu o zúčtovacom období a spôsobe fakturácie v prípade fakturovaných služieb,
f) čas trvania zmluvy vrátane minimálnych podmienok používania alebo trvania služby.

V prejednávanej veci súd na základe vyššie uvedených skutkových zistení prijal záver, že žalovaná uzavrela s obchodnou spoločnosťou Slovak Telecom a.s., Karadžičová 10, Bratislava, IČO: 35 763 469, zmluvu o poskytovaní verejných služieb vrátane dodatku podľa citovaného § 44 a nasl. zákona o elektronických komunikáciách.

Súd túto zmluvu o poskytovaní verejných služieb vrátane jej dodatku posudzoval z hľadiska ochrany žalovanej ako spotrebiteľa, nakoľko právny vzťah založený touto zmluvou považoval za vzťah spotrebiteľský, na ktorý sa v plnom rozsahu vzťahujú právna úprava ochrany žalovanej ako spotrebiteľa.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o pripojení, tzn. k 5.9.2012 (ďalej len Občiansky zákonník) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Spoločnosť Slovak Telecom a.s., Karadžičová 10, Bratislava, IČO: 35 763 469, je spoločnosť, ktorej predmetom podnikania v čase uzavretia zmluvy o poskytovaní verejných služieb žalovanej boli služby, ktoré boli predmetom zmluvy. Preto súd mal za to, že táto spoločnosť pri uzatváraní zmluvy o poskytovaní verejných služieb a dodatku konala ako dodávateľ. Žalobkyňa v konaní neuviedla žiadne tvrdenia a vykonaným dokazovaním nevyšli najavo skutočnosti, ktoré by nasvedčovali záveru, že by aj žalovaná pri uzatváraní zmluvy konala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti. Naopak. Žalovaná je v zmluve označená ako fyzická osoba nepodnikateľ. Žalobkyňa v žalobe sama v súvislosti s argumentáciou dôvodnosti nároku na zmluvnú pokutu zmluvu o poskytovaní verejných služieb označuje zmluvu o poskytovaní verejných služieb za zmluvu spotrebiteľskú. Súd tu len dodáva, že dôkazné bremeno na preukázanie tzv. nespotebiteľského charakteru zmluvy má dodávateľ.

Žalobkyňa si žalobou uplatnila 2 samostatné nároky, a to nárok na zaplatenie ceny za poskytnuté verejné služby (tzv. hovorné) a nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty za porušenie zmluvných povinností žalovanou.

Pokiaľ ide o nárok na zaplatenie ceny za poskytnuté verejné služby, súd prijal záver, že tento nárok má svoju oporu v zmluve o poskytovaní verejných služieb vrátane jej dodatku. Žalovanej preto uložil povinnosť zaplatiť z titulu tzv. hovorného sumu 118,50 eur, ktorú si žalobkyňa uplatnila žalobou, a ktorá vyplýva z listinných dôkazov v spise.

Súd mal za to, že aktívna legitímácia žalobkyne v konaní vyplýva zo zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej medzi spoločnosťou Slovak Telekom a.s., Karadžičová 10, Bratislava, a žalobkyňou 9.6.2014.

Pokiaľ ide o nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 248,95 eur súd prijal záver, že tento nárok nie je dôvodný.

Podľa § 544 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorú túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa bodu 4 dodatku: „V prípade porušenia záväzku Účastníka uvedeného v bode 1 písm. b) alebo v bode 2 alebo v bode 3 tohto dodatku, v dôsledku čoho dôjde k následnému vypojeniu SIM karty zo strany Podniku, je účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č.1 .

Tabuľka č. 1 dodatku obsahuje údaj o výške zmluvnej pokute 248,95 eur.

Súd sa stotožňuje s argumentáciou zástupcu žalobkyne, že doterajšia judikatúra ani v jednom prípade nevyslovila záver, že by samotný fakt uzavretia dohody o zmluvnej pokute medzi účastníkmi spotrebiteľskej zmluvy predstavoval neprijateľnú podmienku. Súd len dodáva, že ani zo žiadneho ustanovenia Občianskeho zákonníka a ani z iných ustanovení týkajúcich sa ochrany spotrebiteľa v zásade nemožno vyvodiť, že by v spotrebiteľských zmluvách zmluvné strany neboli oprávnené dohodnúť zmluvnú pokutu pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti spotrebiteľom. Súd tiež nepopiera význam zmluvnej pokuty ako zabezpečovacieho prostriedku, ktorého účelom je viesť dlžníka (vrátane spotrebiteľa) k riadnemu splneniu zmluvných povinností.

Pokiaľ však ide o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o také dojednanie o zmluvnej pokute, ktoré obстоjí v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných zmluvných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky okolnosti právneho úkonu a so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy, vrátane povinnosti vyplývajúcej zo sankcionovania neplnenia zmluvných povinností na strane oboch účastníkov zmluvy. Obligatórnosť súdnej kontroly zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách vyplýva z čl.6 Smernice Rady č.93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, podľa ktorého členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzavretých so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa, a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšie existencia možná bez nekalých podmienok.

Ako už súd v značnom počte obdobných vecí uviedol, žaloba na zaplatenie zmluvnej pokuty v prejednávanej veci vychádza zo zmluvných podmienok, ktoré sú z hľadiska ochrany žalovanej ako spotrebiteľa neprijateľné. Navyiac, žaloba zjavne obchádza zákonný zákaz vyplývajúci z ust. § 53a Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 575/2009 Z.z. účinného od 1.3.2010, ktorým sa menil a dopĺňal Občiansky zákonník.

K dôvodom súd bližšie uvádza:

Žaloba zjavne obchádza zákonný zákaz vyplývajúci z ust. § 53a Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 575/2009 Z.z. účinného od 1.3.2010, ktorým sa menil a dopĺňal Občiansky zákonník, čo už samo o sebe zakladá dôvod na jej zamietnutie, nakoľko žalobkyňa si žalobou uplatňuje nároky zo zmluvných podmienok, ktoré už boli súdmi právoplatne judikované ako neprijateľné.

Podľa § 53a Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.3.2010 ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že

spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa. Ak sa rozhodnutie súdu podľa odseku 1 týka len časti zmluvnej podmienky, dodávateľ je povinný splniť povinnosť uvedenú v odseku 1 v rozsahu tejto časti.

Predmetné ustanovenie Občianskeho zákonníka je dôsledkom transpozície čl.7 ods.1 Smernice Rady č.93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách do právneho poriadku SR, ktorý ukladá členským štátom povinnosť zabezpečiť, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách so spotrebiteľmi so strany predajcov alebo dodávateľov. Ustanovenie zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Priznaním by súd iba toleroval vytváranie pokračujúceho protiprávneho stavu zo dodávateľom.

V súvislosti s týmto dôvodom zamietnutia žaloby súd dáva do pozornosti nasledujúce rozhodnutia: rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co 26/2012 z 23.5.2012, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 16Co 32/2012 z 15.3.2012, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.16Co 8/2014 z 24.2.2012, rozsudok Okresného súdu Galanta sp. zn. 17C 126/2014 z 23.10.2014, rozsudok Okresného súdu Rožňava sp. zn. 10C 53/2014 z 23 .6.2014 a pod.

K ďalším dôvodom zamietnutia žaloby súd udáva, že tak, ako už súdy v obdobných veciach judikovali, aj v prejednávanej veci súd považuje dodávateľom vopred formulárove (nie individuálne) pripravené ustanovenia o zmluvnej pokute za neplatné z dôvodu, že spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a preto za neprijateľné zmluvné podmienky.

Podľa čl. 3 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa.

Podľa čl. 3 ods. 2 Smernice Rady č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou.

Podľa § 53 ods. 1 a 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka). Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

V prejednávanej veci vychádzajúc z obsahu a formy zmluvy o poskytovaní verejných služieb vrátane jej dodatku je zrejmé, že dojednanie o zmluvnej pokute nebolo účastníkmi zmluvy vyjednané individuálne. Ide o typické štandardné formulárove zmluvy, známe súdu opakovane z mnohých obdobných vecí. Vo formulároch je text dojednania o zmluvnej pokute vopred naformulovaný a dodávateľ iba dopĺňa výšku pokuty. Žalovaná tak nemala reálnu možnosť žiadnym spôsobom obsah dojednania o zmluvnej pokute ovplyvniť. Nemala možnosť reálne vyjednávať. Jedinou jej alternatívou bolo prijatie alebo odmietnutie zmluvy ako celku. Dodávateľ tak zneužíva svoje postavenie na to, aby diktoval spotrebiteľovi zmluvné podmienky, ktoré spotrebiteľ buď bezvýhradne prijme alebo zmluvu neuzavrie. Vzhľadom tiež na drobné písmo, ktorým je zmluva vrátane dodatku písaná, množstvo zmluvných dojednaní obsiahnutých v zmluve, a komplikovanú slovnú formuláciu, priemerný spotrebiteľ nie je schopný v pomerne krátkom časovom úseku uzatvárania dostatočne pochopiť podstatu a dôsledky dojednania o zmluvnej pokute. Je na dodávateľovi, ktorý obsah zmluvy pripravil tak, aby spotrebiteľ ako slabšia strana bola dostatočne jasne informovaná o podstate a jednotlivých následkoch porušenia zmluvných povinností.

Zmluvná pokuta vychádzajúca z obsahu zmluvy o poskytovaní verejných služieb a jej dodatku v prejednávanej veci plní hlavne funkciu paušalizovanej náhrady škody za nesplatenie poskytnutej zľavy z kúpnej ceny mobilného telefónu a z ceny služieb v dôsledku nesplnenia doby viazanosti 24 mesiacov a za ušlý zisk vzhľadom na nevyužívanie dojednaných služieb po túto dobu viazanosti. Dojednania pritom zaväzujú spotrebiteľa zaplatiť zmluvnú pokutu v rovnakej výške 248,95 eur bez ohľadu na dĺžku využívania služieb, teda ako pre prípad, kedy účastník bude využívať dojednané služby po dobu 11 alebo napr. 23 mesiacov, počas ktorej splatí podstatnú časť poskytnutých zliav a zabezpečí dosiahnutie podstatnej časti zisku, tak aj pre prípad, kedy služby bude využívať napr. iba 2 mesiace. Takáto zmluvná pokuta je neprímeranou sankciou, ktorá je objektívne spôsobilá spotrebiteľa poškodiť. Preto je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, ktorá nemôže založiť právo na plnenie. Nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalovanej ako spotrebiteľa zvyrazňuje aj skutočnosť, že pre prípad porušenia množstva zmluvných povinností žalovanou je dojednaná zmluvná pokuta, pričom pre prípad porušenia zmluvných povinností spoločnosťou Slovak Telekom a.s. nie je dojednaná ani jedna zmluvná pokuta.

Aj tu súd poukazuje na už rozsiahlu rozhodovaciu prax súdov v obdobných veciach, v ktorých bola ako neprijateľná považovaná takáto zmluvná podmienka, a to rozsudok Krajského súdu v Prešove z 29.6.2011 sp. zn. 2Co/137/2010, rozsudok Krajského súdu v Prešove z 9.5.2011 sp. zn. 18 Co/136/2010 a mnoho ďalších.

Súd sa nestotožňuje s argumentáciou zástupcu žalobkyne, že dojednanie o zmluvnej pokute v prejednávanej veci je určité a zrozumiteľné. Súd je toho názoru, že dojednanie o zmluvnej pokute nespĺňa ani podmienku určitosti a zrozumiteľnosti právneho úkonu. Z dojednania: „V prípade porušenia záväzku Účastníka uvedeného v bode 1 písm. b) alebo v bode 2 alebo v bode 3 tohto dodatku, v dôsledku čoho dôjde k následnému vypojeniu SIM karty zo strany Podniku, je účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č.1“ bez ďalšieho nemôže byť bežnému spotrebiteľovi bez pochybnosti zrejmé, za porušenie akých konkrétnych zmluvných povinností má zmluvnú pokutu zaplatiť. Zmluvná pokuta bola dohodnutá pre porušenie širokého okruhu rôznych zmluvných povinností, ktoré v dojednaní nie sú presne špecifikované a sú vymedzené iba odkazom na iné opäť drobným písmom vopred naformulované ustanovenia zmluvy o poskytovaní verejných služieb a jej dodatku, ktoré následne odkazujú na všeobecné zmluvné podmienky. Takáto pre bežného spotrebiteľa nezrozumiteľná formulácia jeho povinnosti spôsobuje neprijateľnosť zmluvnej podmienky o zmluvnej pokute.

Naviac, podľa doterajšej judikatúry dojednanie o zmluvnej pokute v spotrebiteľskej zmluve nemôže byť ani súčasťou všeobecných podmienok (porovnaj Nález ÚS ČR z 11.11.2013 sp. zn. I. ÚS 3512/2011, rozsudok Okresného súdu Cheb z 31.5.2010 sp. zn. 15 C 410/2009 a pod).

Taktiež pokiaľ ide o porušenie zmluvných povinností, ktoré malo spočívať v tom, že „...dôjde k následnému vypojeniu SIM karty zo strany Podniku...“, súd dodáva, že zo žiadneho dôkazu predloženého žalobkyňou nevyplýva záver, že by došlo k odpojeniu SIM karty, a tiež že by podnik bol od zmluvy o pripojení odstúpil tak, ako to žalobkyňa tvrdí.

Podľa § 517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení zákona č. 586/2008 Z. Z. účinnom od 1.1.2009, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Žalobkyňa si žalobou uplatnila nárok na zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 8,75 % ročne tak, ako to špecifikovala petítom žaloby. Súd jej tieto úroky z omeškania priznal iba zo súm zodpovedajúcich

výške priznanej istiny, pričom vychádzal zo splatnosti jednotlivých faktúr. V prevyšujúcej časti žalobu aj ohľadne príslušenstva žalovanej istiny zamietol.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, aplikujúc zásadu úspechu v konaní.

Súd žalobe o zaplatenie istiny 367,45 eur vyhovel iba čiastočne, a to ohľadne sumy 118,50 eur. Pomer úspechu žalobkyne a žalovanej predstavuje 32 % : 68 %. Preto súd vychádzal zo záveru, že žalovanej príslúcha právo na pomernú náhradu trov konania vo výške 36 %.

Predpokladom priznania práva na náhradu trov konania je riadne uplatnenie nároku (§ 151 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku). Žalovaná si právo na náhradu trov konania neuplatnila. Preto jej súd žiadnu náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Kežmarok na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku).

Podľa § 205 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).